

Kategorier i psykiatrien?

Introduksjon til forelesning om RDoC

Psykiatriveka i Trondheim

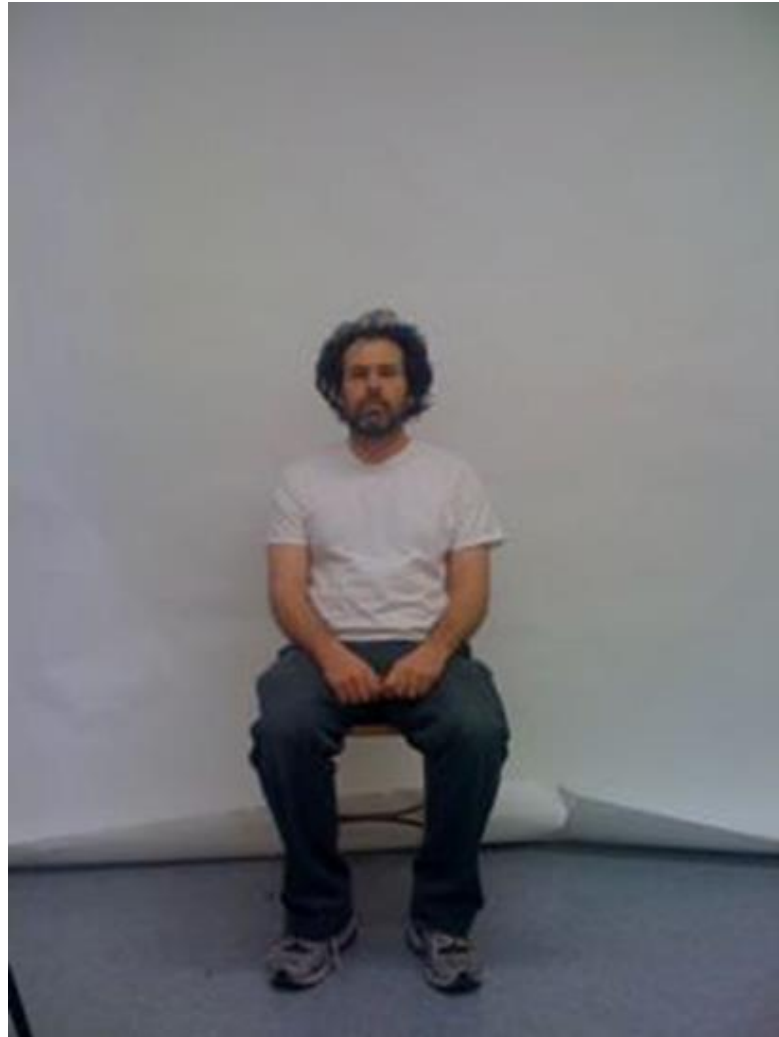
11.3.2016

Petter Andreas Ringen

Tidsplan

- 13.30-13.55 Introduksjon
- 14.00-14.45 RDoC (Bruce Cuthbert)
- 14.45-15.00 Spørsmål og svar – RDoC (BC)

Hva er en sykdom?



Kierkegaard

Hva er sykdom?

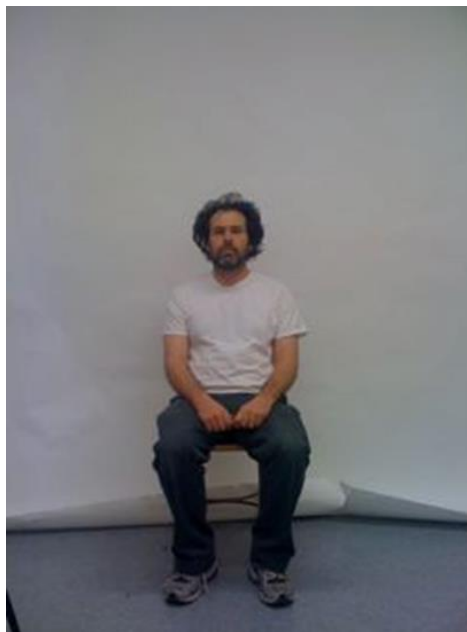
- Symptom(subjektivt): ubehag fysisk eller psykisk
- Tegn (objektivt): gjenkjennbart for andre
- Funksjonsfall: greier ikke opprettholde sin vanlige fungering pga tilstanden

Sykdommer?

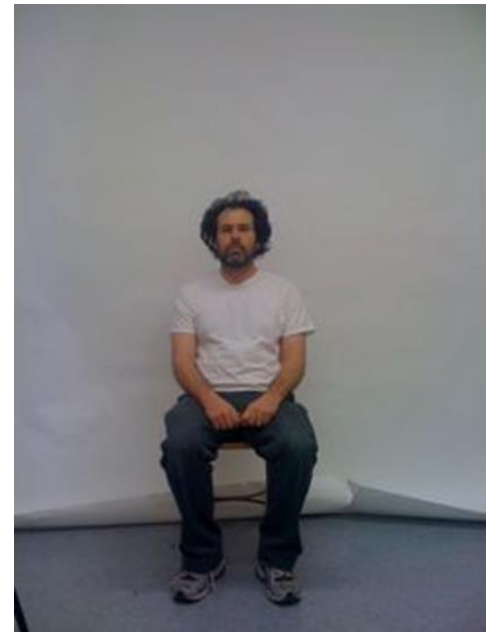
Frisk?



Tilstand A?



Tilstand B?



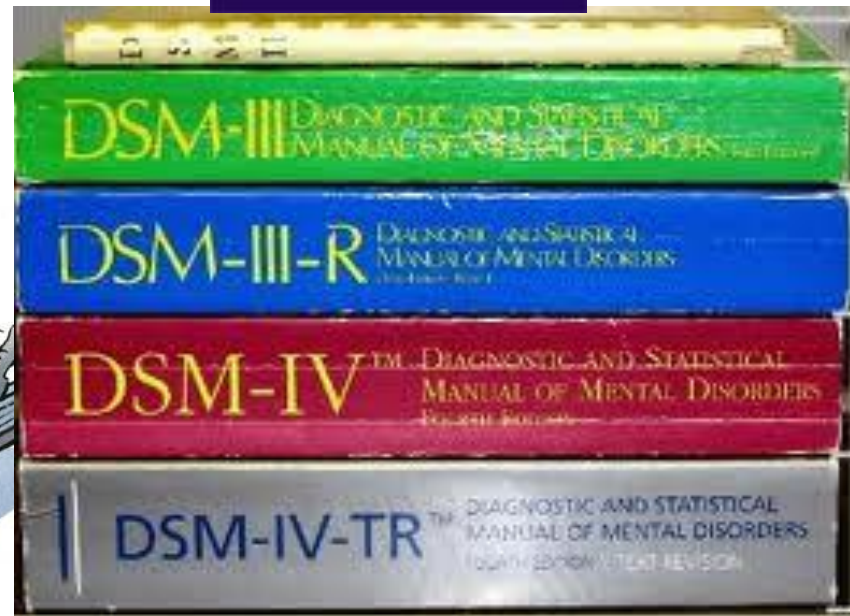
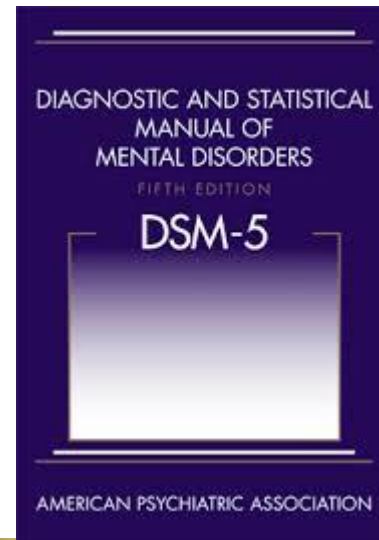


PTSD

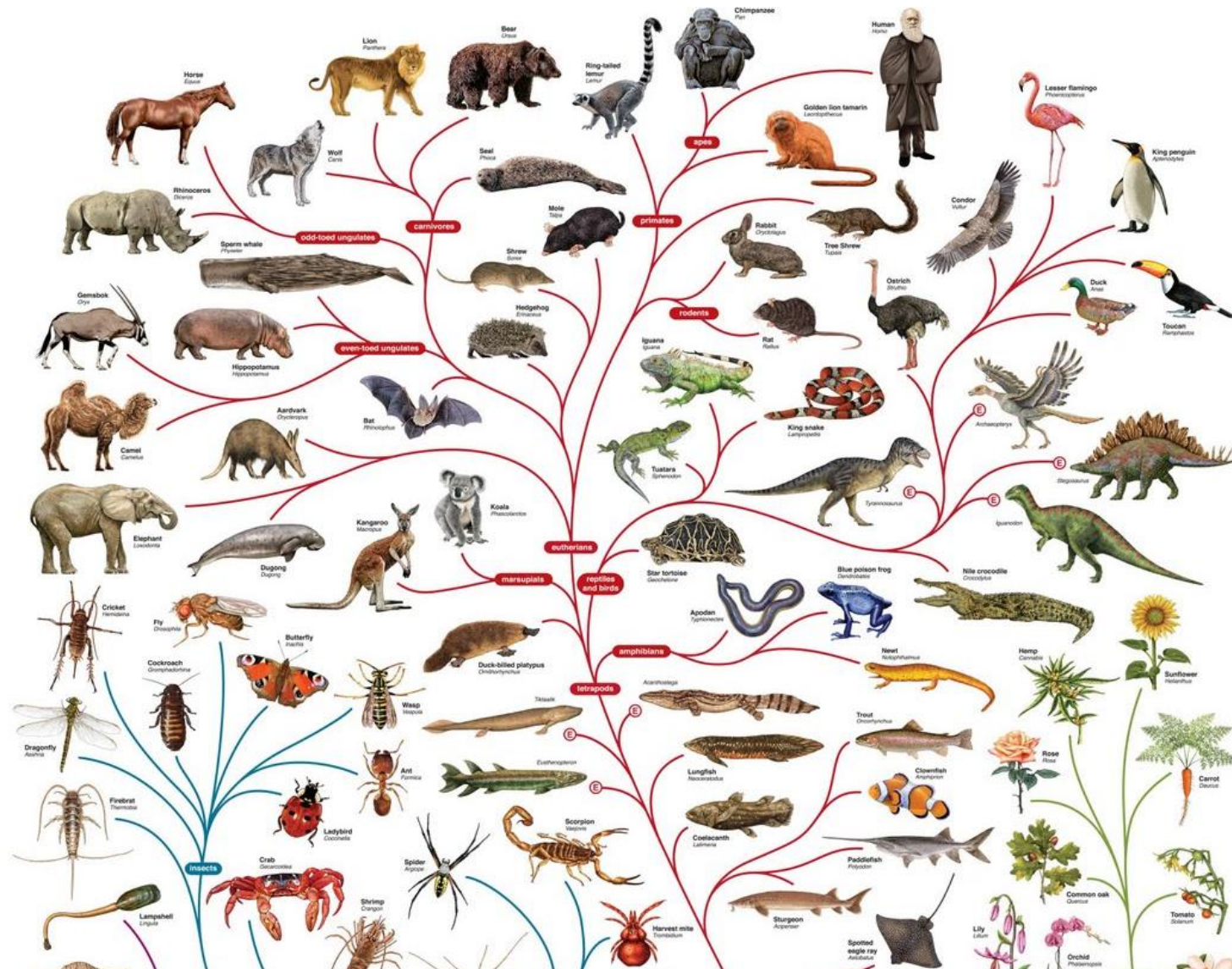
Depressiv episode

Bipolar lidelse

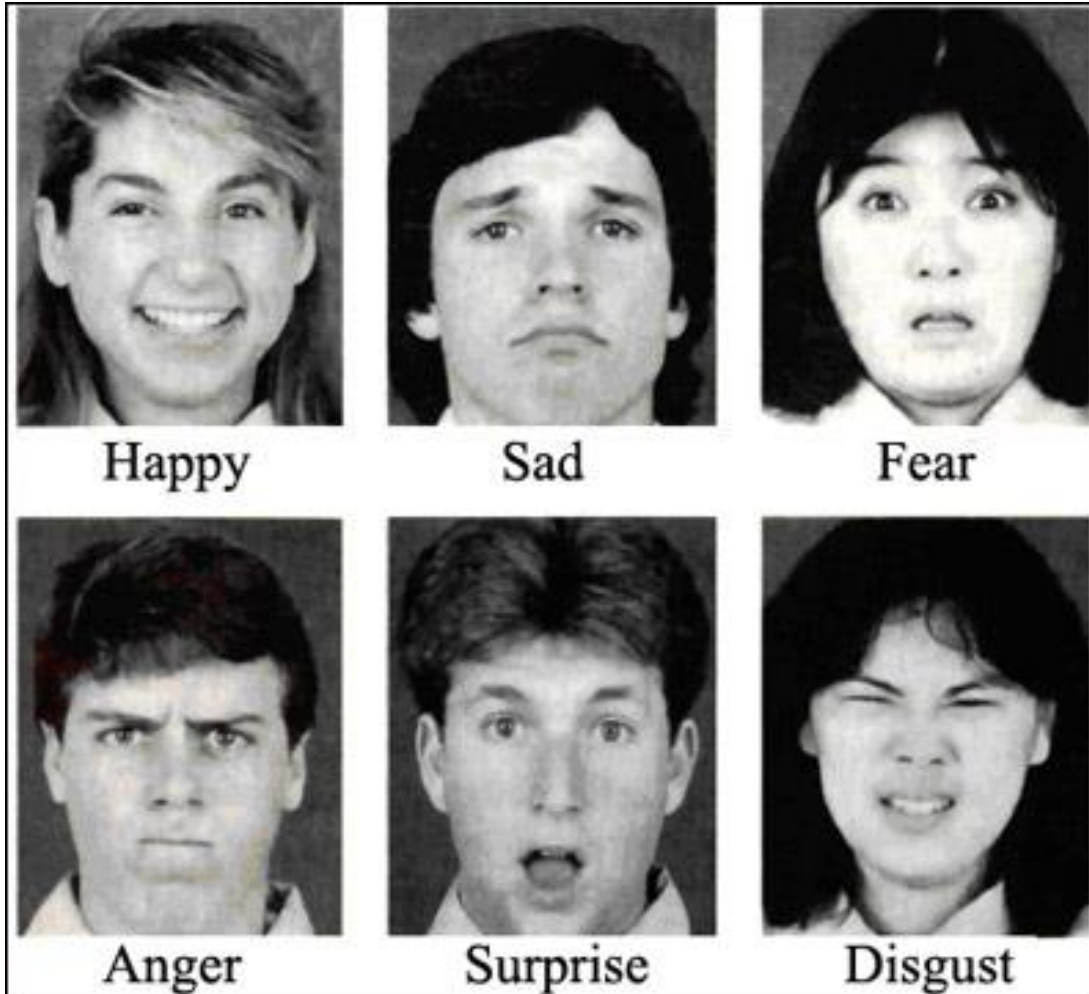
Diagnosesystemer



Kategorier



Kategorier



Basis for sykdomsklassifikasjon

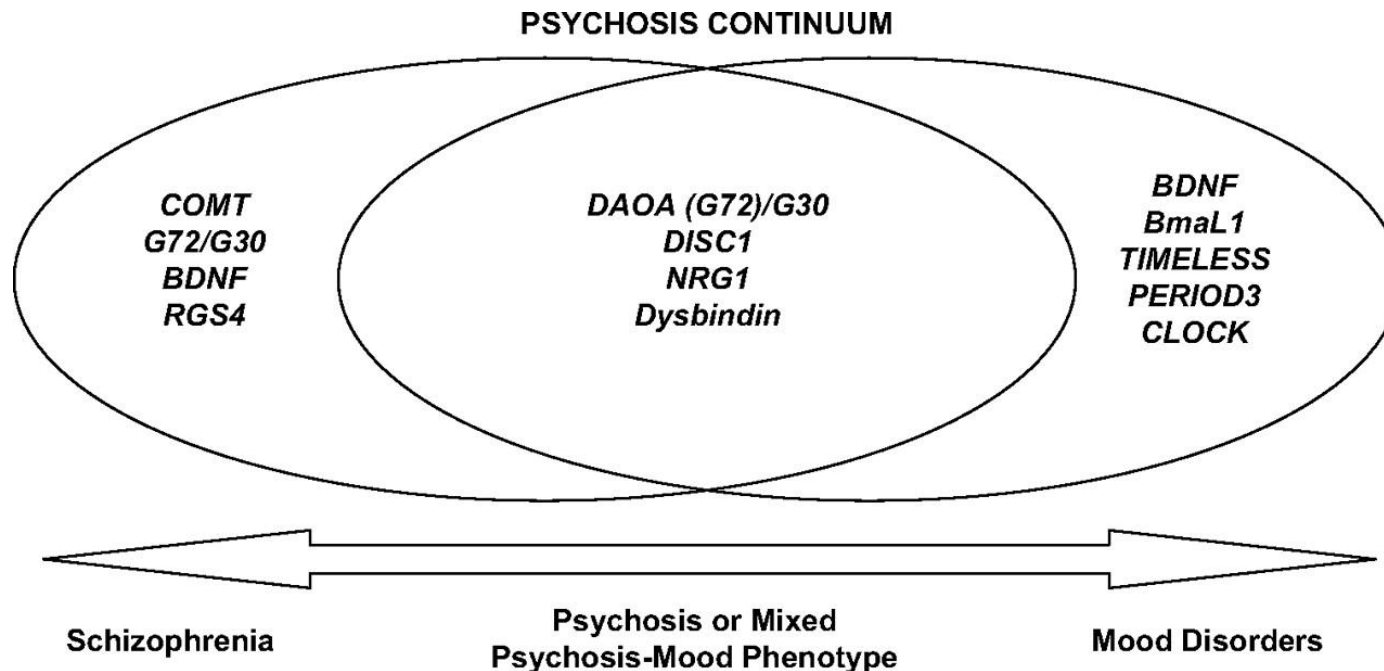
- Symtomer og tegn
 - Deskriptivt (eks: ICD-10)
- Patogenese/etiologi
 - Forståelsesbasert ihht teori (eks: Psykodynamisk)

Bivirkninger av diagnosefokus

- Ser kun kategori, den enkelte pasient blir ikke sett
 - Subjektiv opplevelse og mening blir ikke anerkjent
 - Reduksjonistisk og dermed ufullstendig
 - Ikke fokus på ressurser
 - Stigma
- Pasienten overlater autonomi til ekspert
- Lite valide diagnoser kan få for stor betydning
 - Utforming av helsetjenester
 - NAV
 - Forsikring
 - Farmasøytisk industri
- *Hvis man definerer situasjoner som virkelige, så blir de virkelige i sine konsekvenser (Thomas' teorem)*

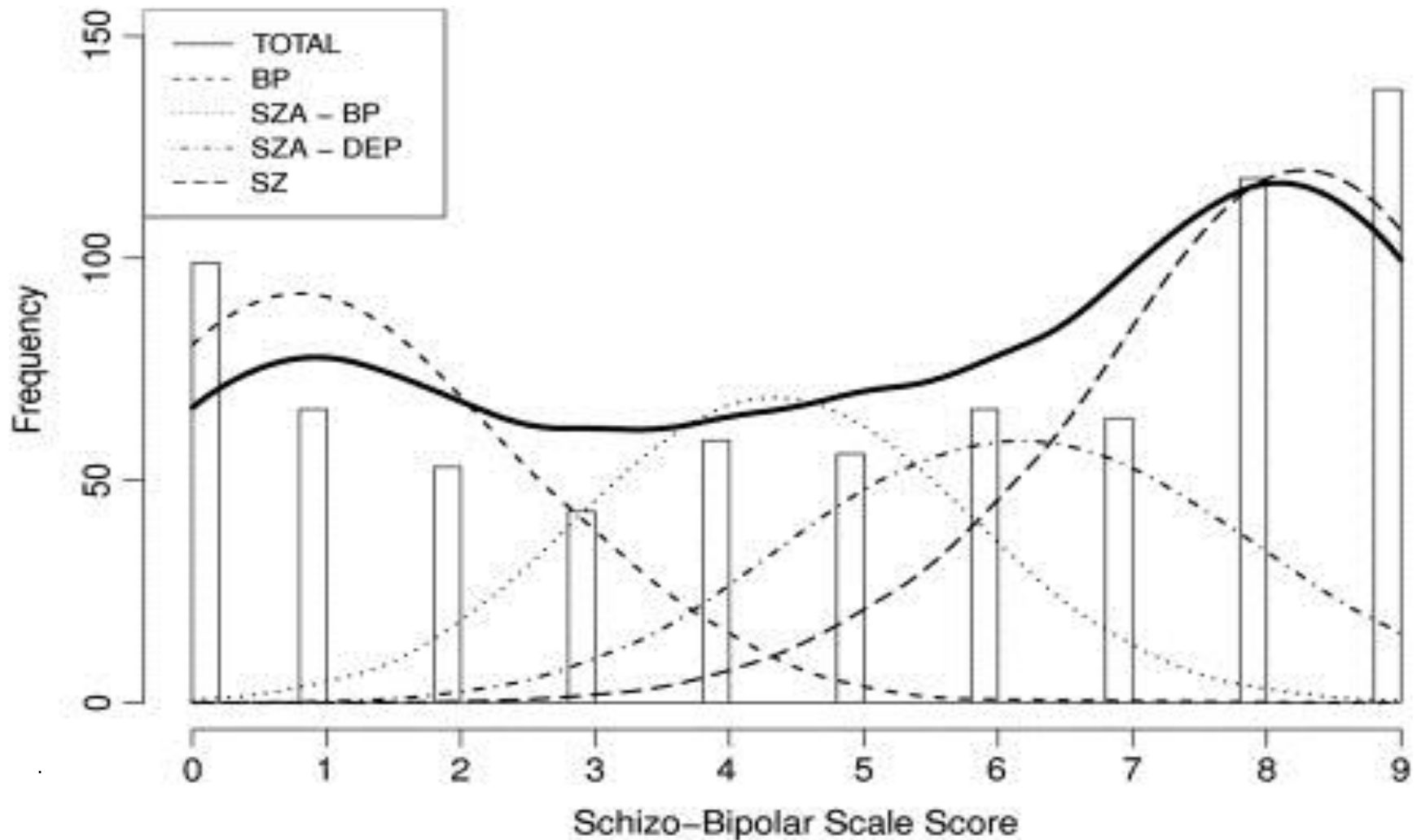
Schizophrenia and bipolar disorder

- Vulnerability for psychosis
- Geno- and phenotypical overlap



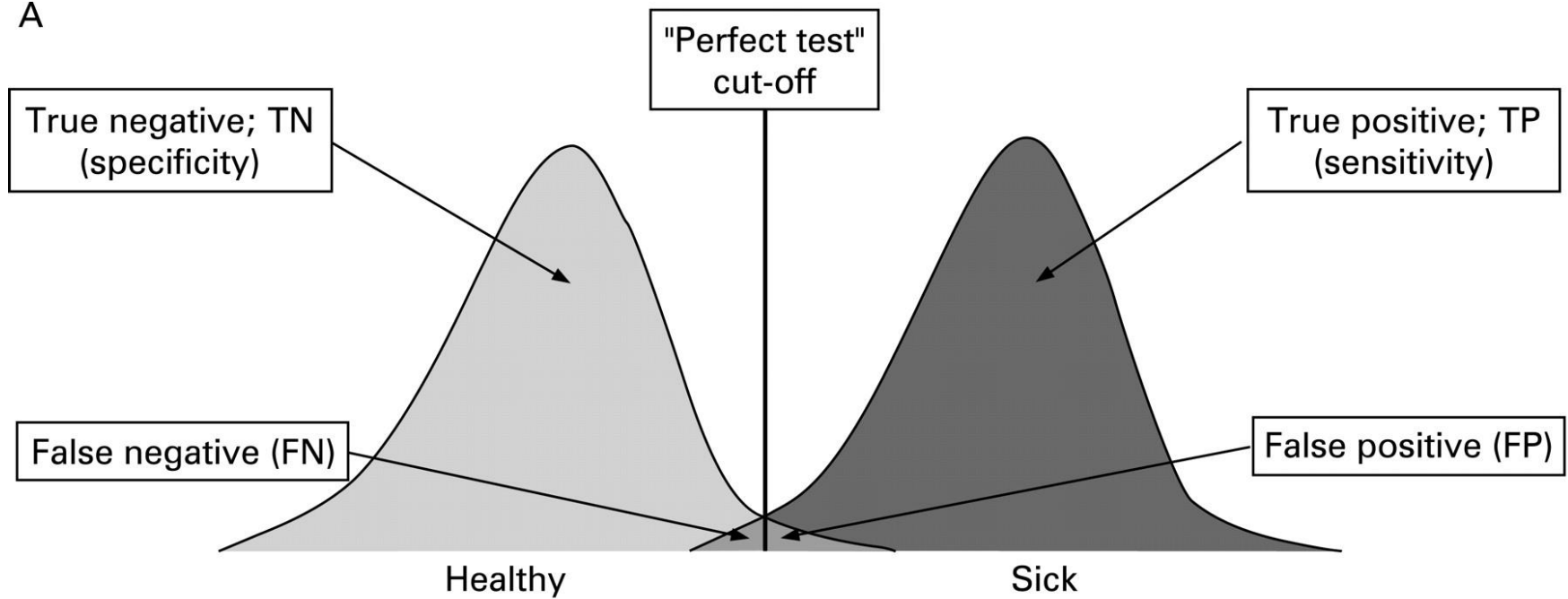
Ivleva, E. et al. Schizophr Bull 2008 34:734-742

A dimensional approach to the psychosis spectrum between bipolar disorder and schizophrenia: *The Schizo-Bipolar Scale*

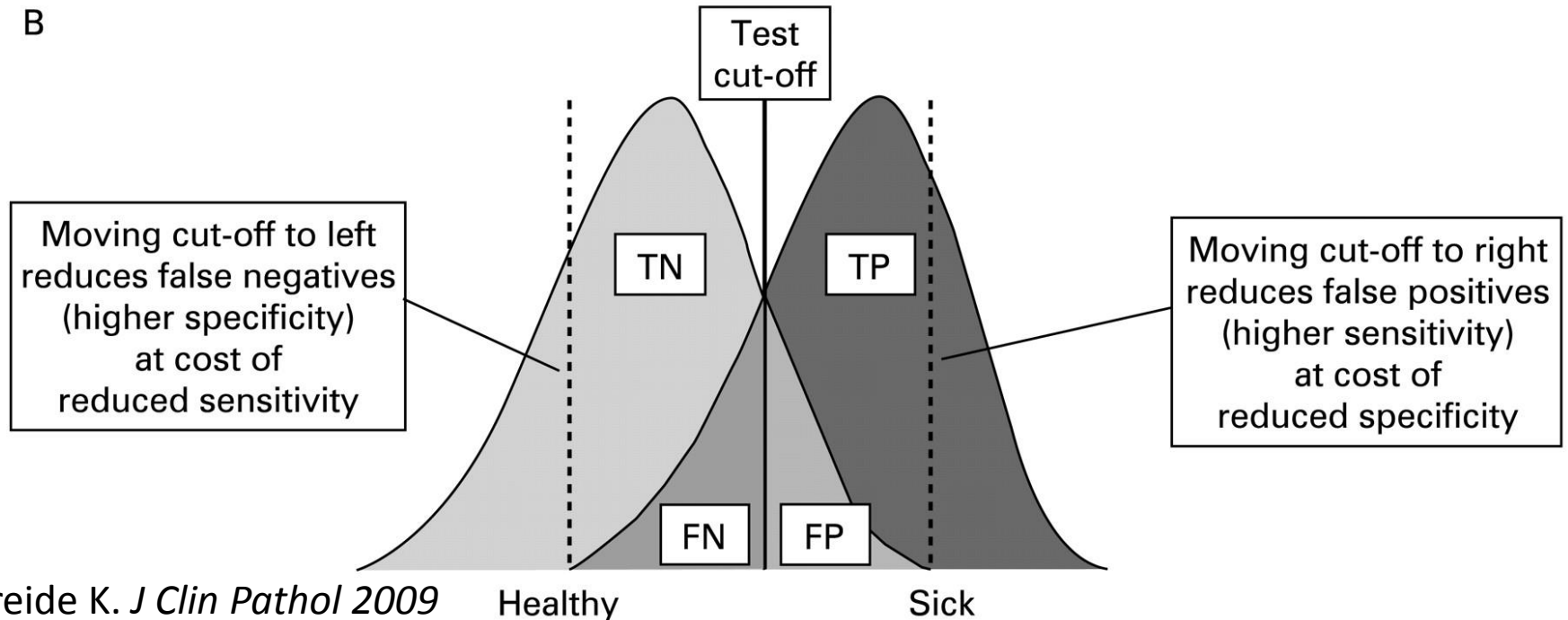


“A large group (45% of cases) fell on the continuum between these two prototypes”

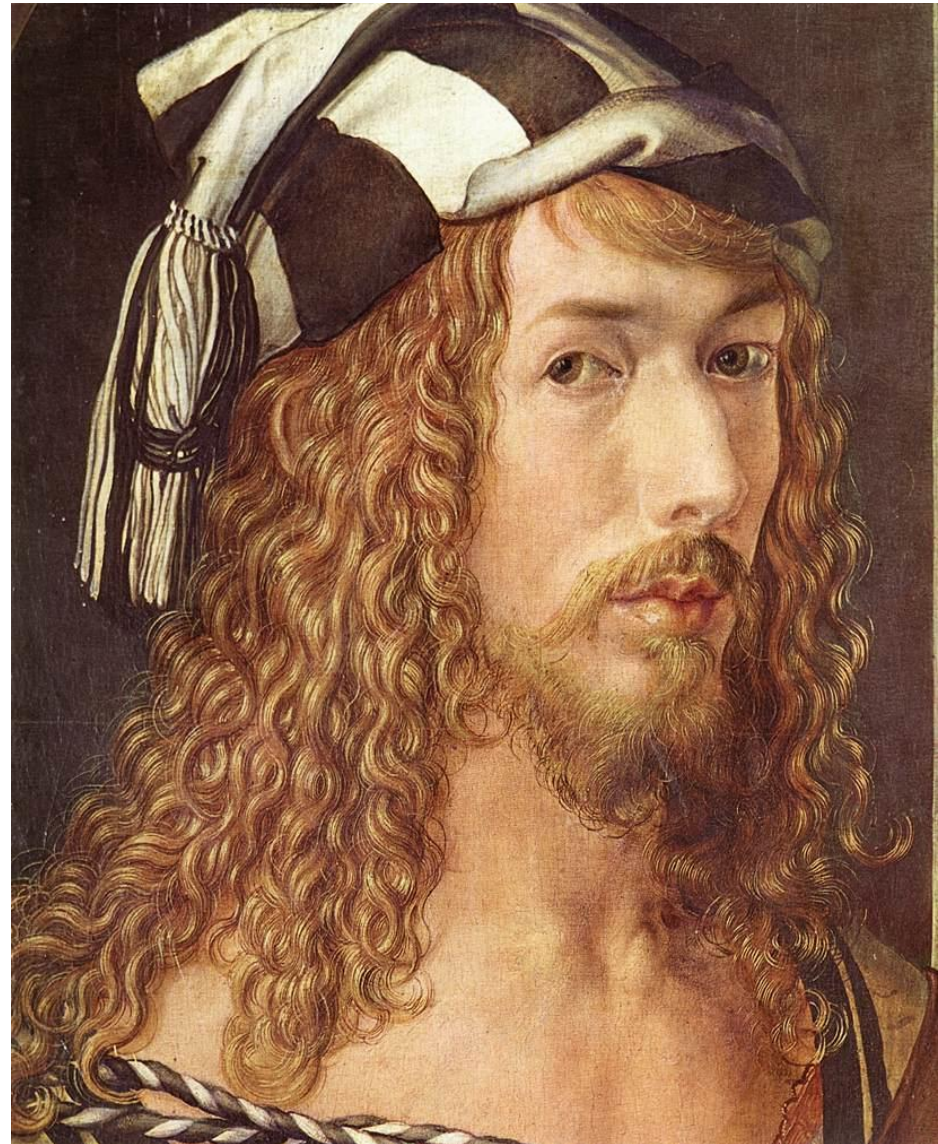
A



B



Hva er et menneske?



Hva er et menneske?



Imagine Science Films

Hva er et menneske?



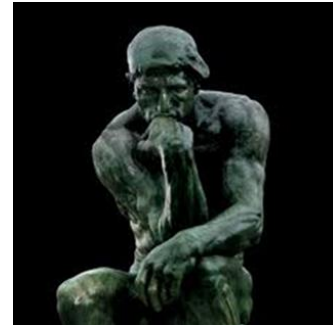
Smithsonian Institute

Grunnleggende spørsmål

- Hva er psyken og psykiske lidelser og hvilke lover gjelder for dem? (*ontologi*)
- Hvordan kan man få kunnskap om psykiatri/psykiske lidelser? (*epistemologi*)
- Partikularia («ting») og universalialia («typer»)

Kilder til kunnskap om verden

- Rasjonalisme (deduksjon): Trekke logiske slutninger fra premisser som ikke trenger støtte fra erfaring.
«Tenke seg til sannhet»
 - Renè Descartes: Cogito ergo sum.
 - "Den korteste vei mellom to punkter er en rett linje"
- Empiri (induksjon) – sann kunnskap oppnås kun gjennom observasjon av virkeligheten (Francis Bacon)
- Vitenskapelig metode - en kombinasjon av rasjonalitet og empirisme: hypotetisk-deduktiv metode
- Kunnskapshierarki



Hva er en hypotese og en teori?

Hypoteser:

Spesifikke antagelser/prediksjoner som bør være testbare (f eks kvinner har mer angst enn menn)

Teori:

- Ideer, sett av forklaringer av atferd og mentale prosesser
- Byggverk av hypoteser

Teori nyttig fordi det gir bedre muligheter for

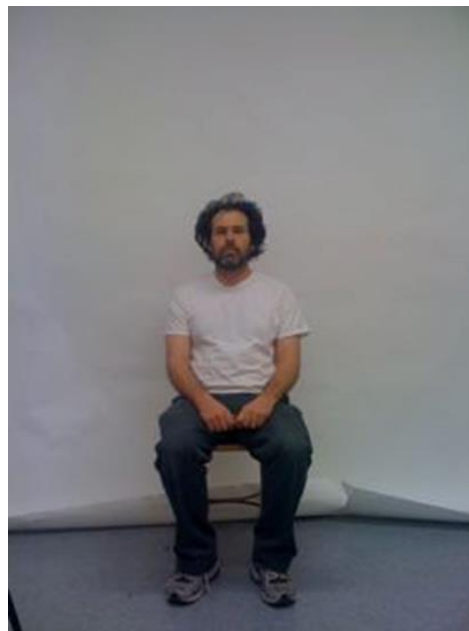
- Beskrivelse
- Forklaringer
- Prediksjon
- Systematisere kunnskap og observasjoner
- Utgangspunkt for ny forskning (generere nye hypoteser)

Kategorier

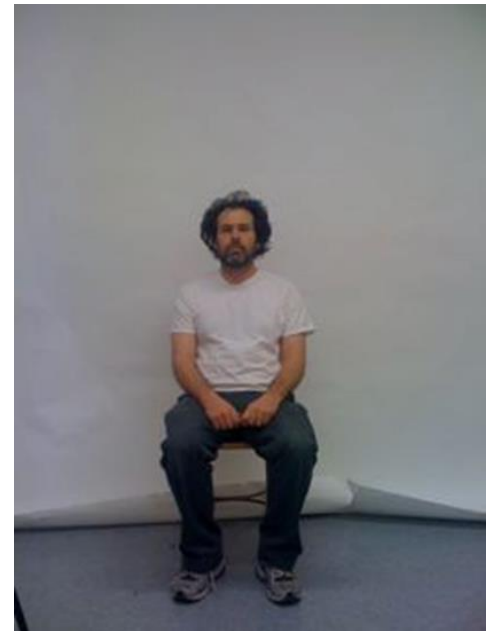
Tilstand A



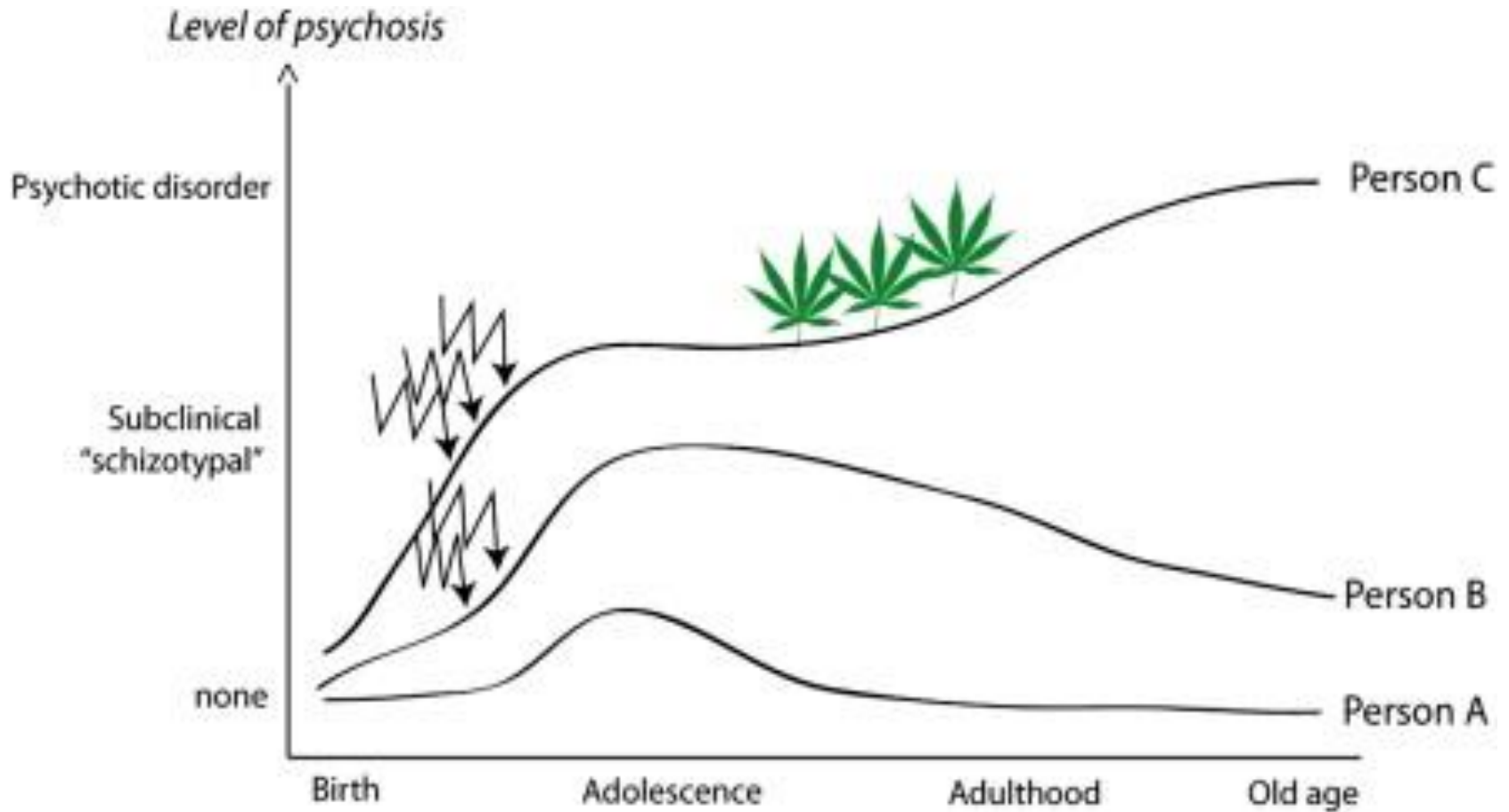
Tilstand B



Tilstand C



Stress-sårbarhetsmodell



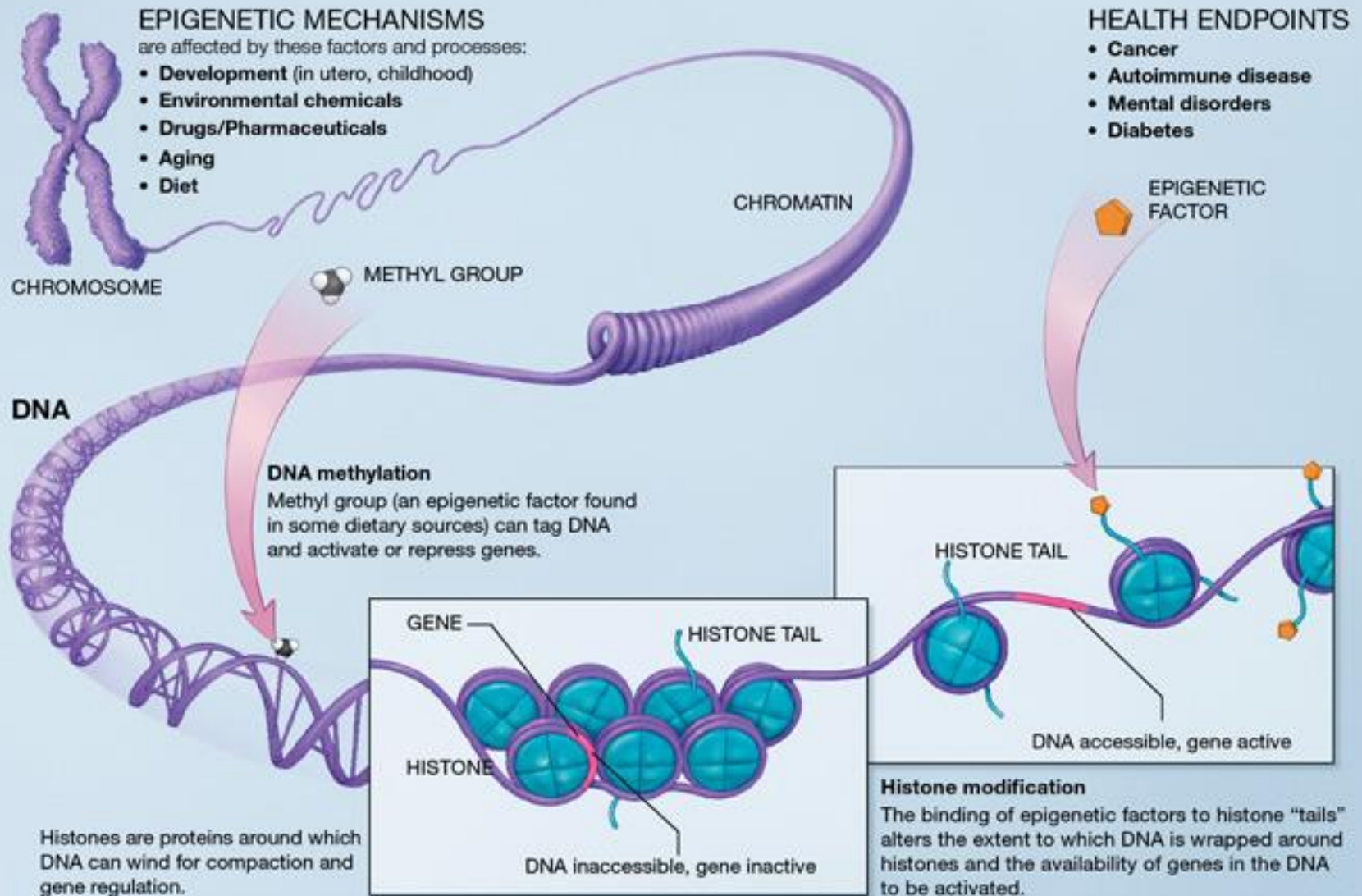
Rebecca Kuepper , Paul D. Morrison , Jim van Os , Robin M. Murray , Gunter Kenis , Cécile Henquet
Does dopamine mediate the psychosis-inducing effects of cannabis? A review and integration of findings across disciplines

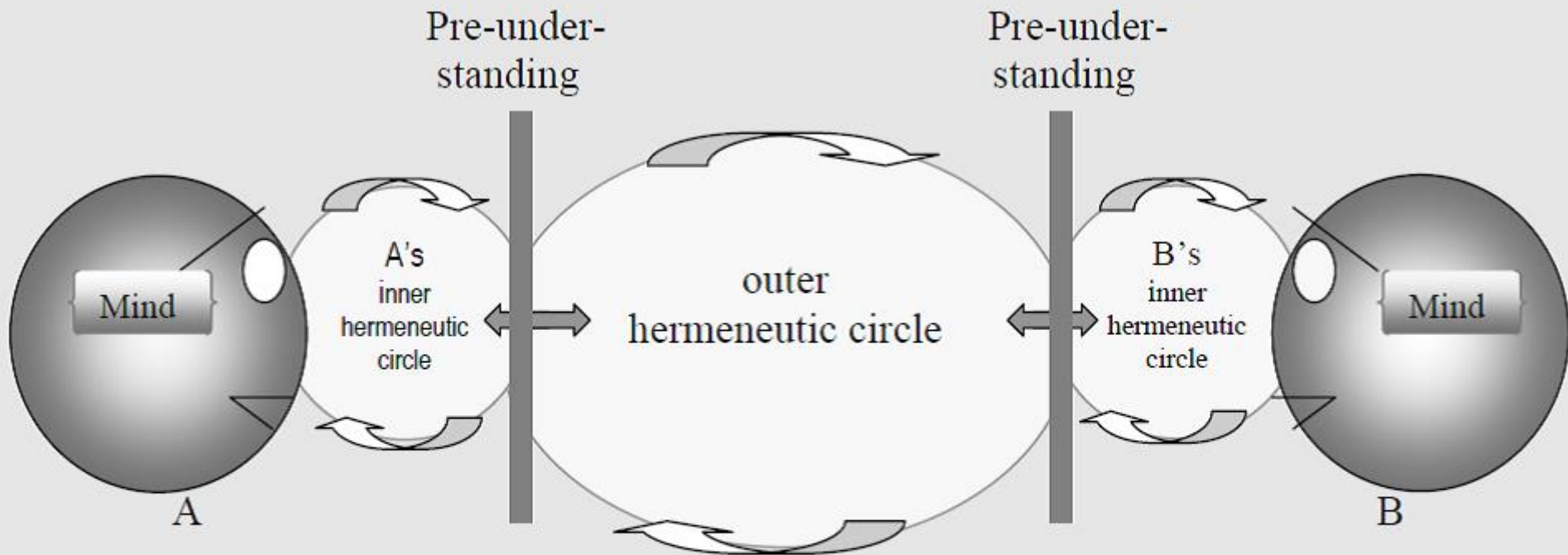
Schizophrenia Research Volume 121, Issues 1-3 2010 107 - 117

<http://dx.doi.org/10.1016/j.schres.2010.05.031>

P.A. Ringen 2013

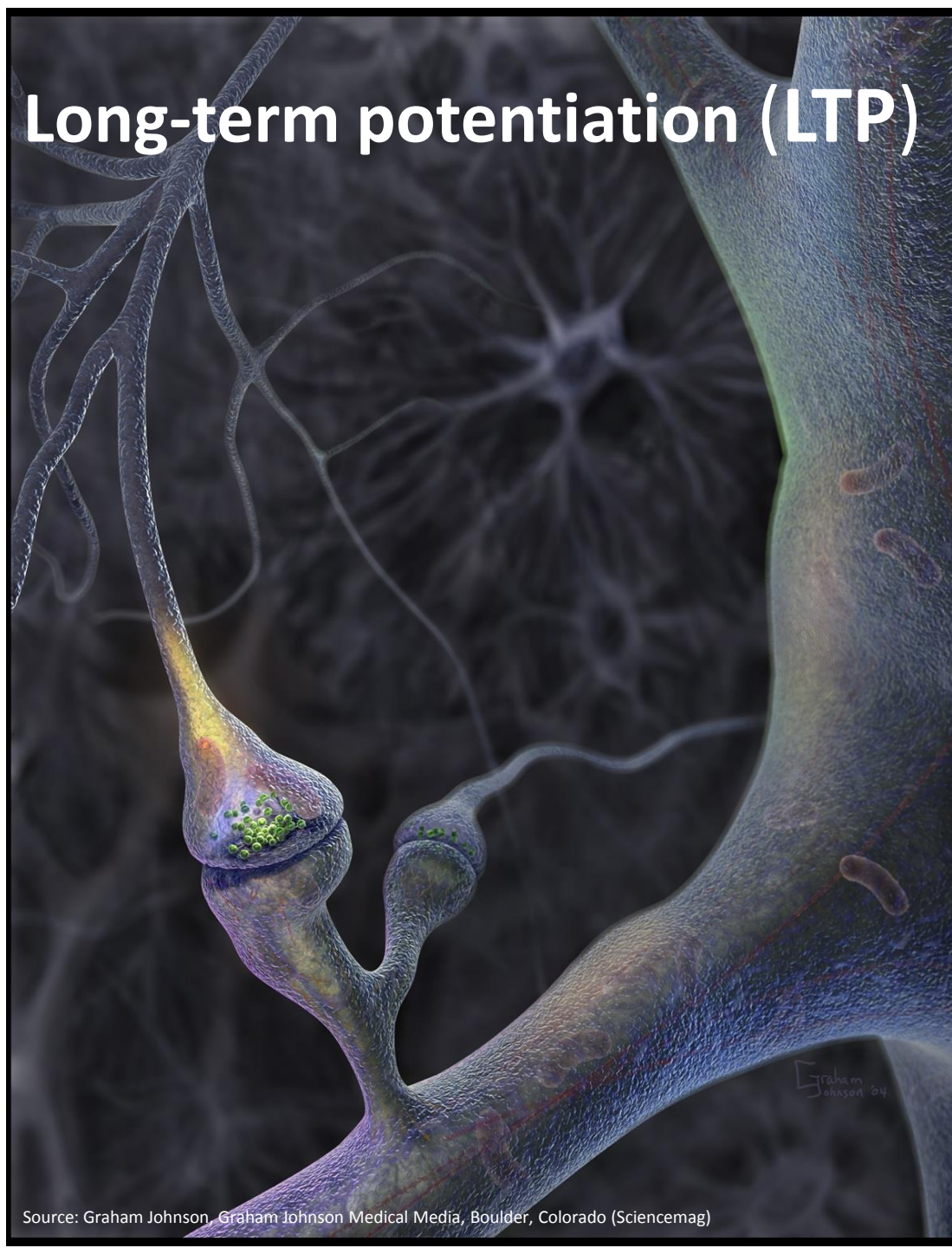
Epigenetik





Double hermeneutics comprises one outer and two inner hermeneutic circles. The pre-understanding shields the inner workings while at the same time it enables the outer impersonal communication. Understanding involves all three circles.

Long-term potentiation (LTP)



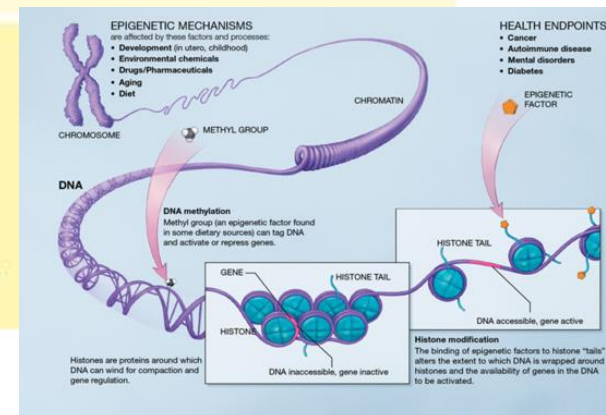
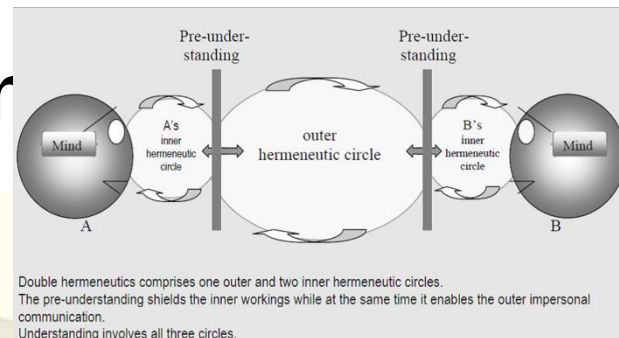
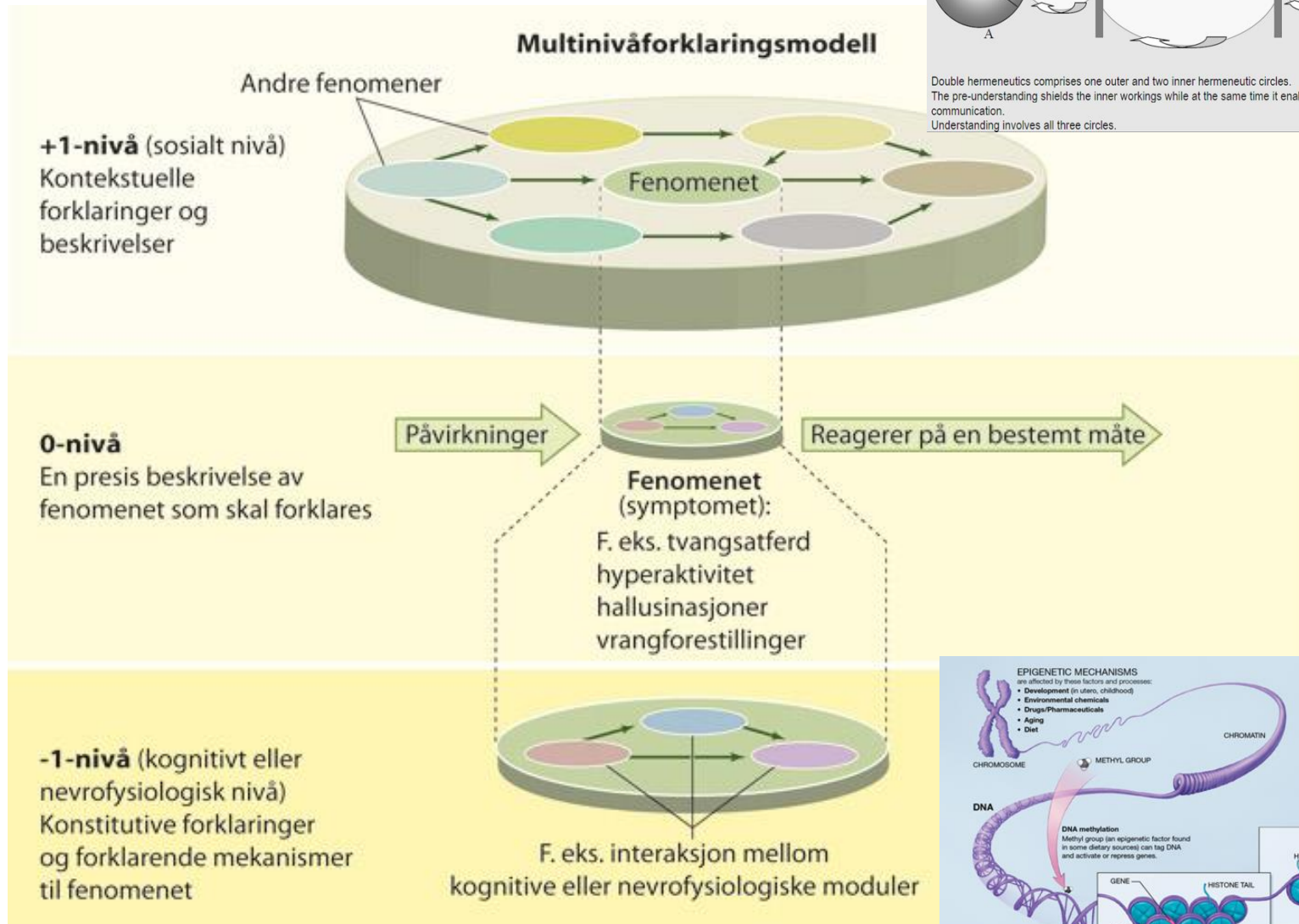
Source: Graham Johnson, Graham Johnson Medical Media, Boulder, Colorado (Sciencemag)

DEN BIOPSYKOSOSIALE MODELLEN

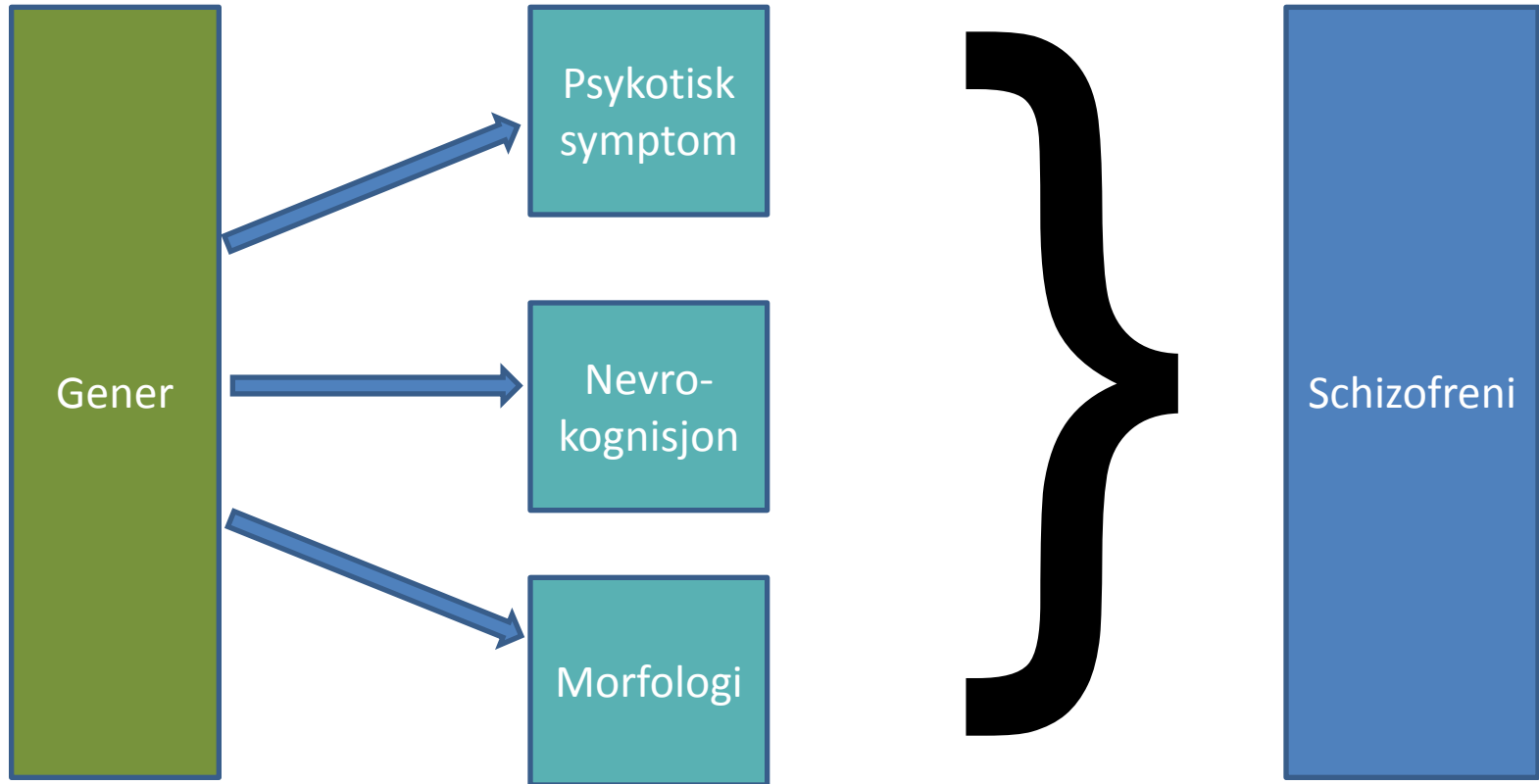
Engel GL, Science 1977

- Samfunn – Nasjon
- Kultur – Subkultur
- Lokalsamfunn – Fellesskap
- Familie
- Dyade
- Person (erfaring og atferd)
- Nervesystem
- Organer/Organsystemer
- Vev
- Celler
- Organeller
- Molekyler
- Atomer

Integrert tilnærming

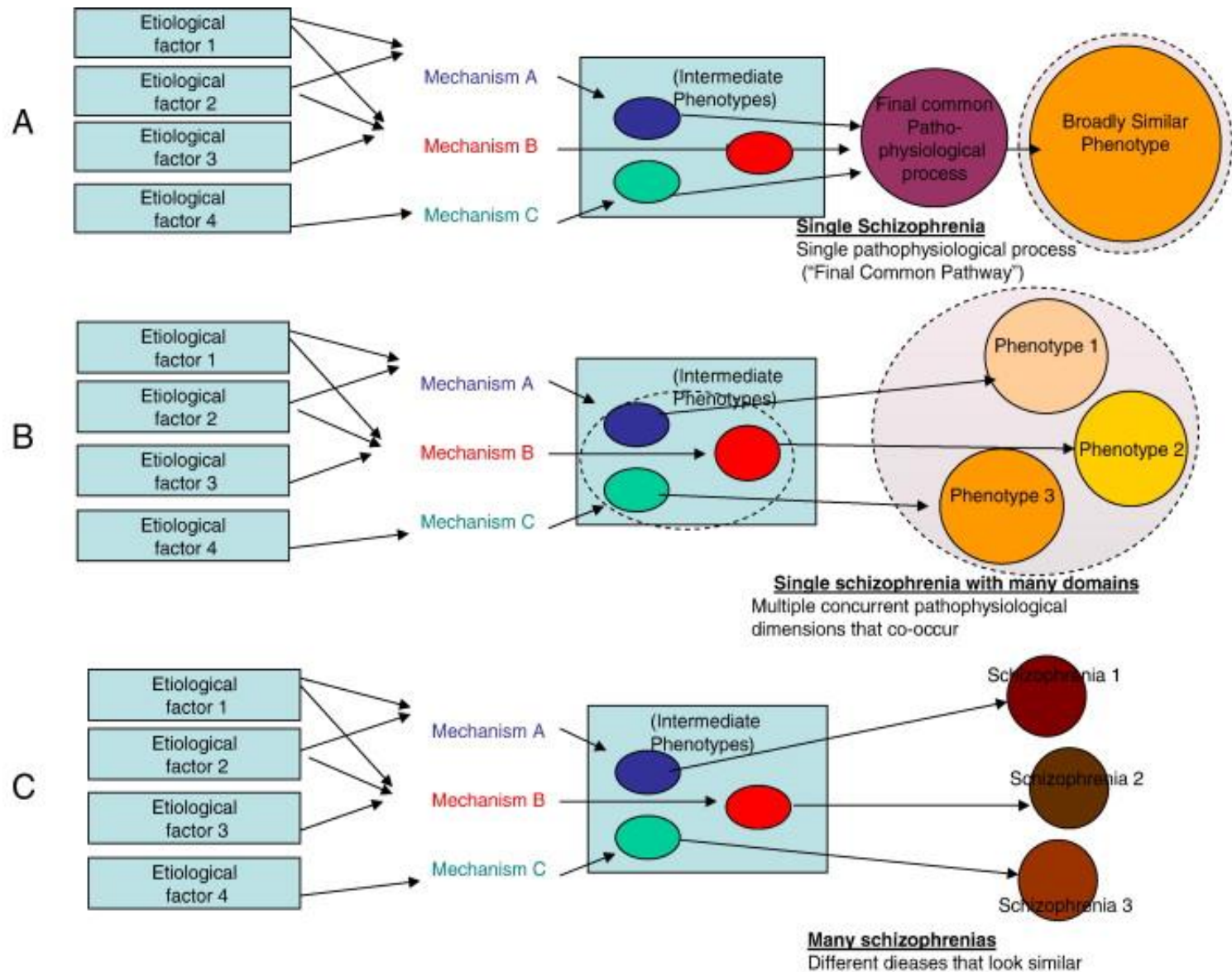


Intermediære fenotyper



Etiologi til patofysiologi til sykdom:

Modeller for schizofreni



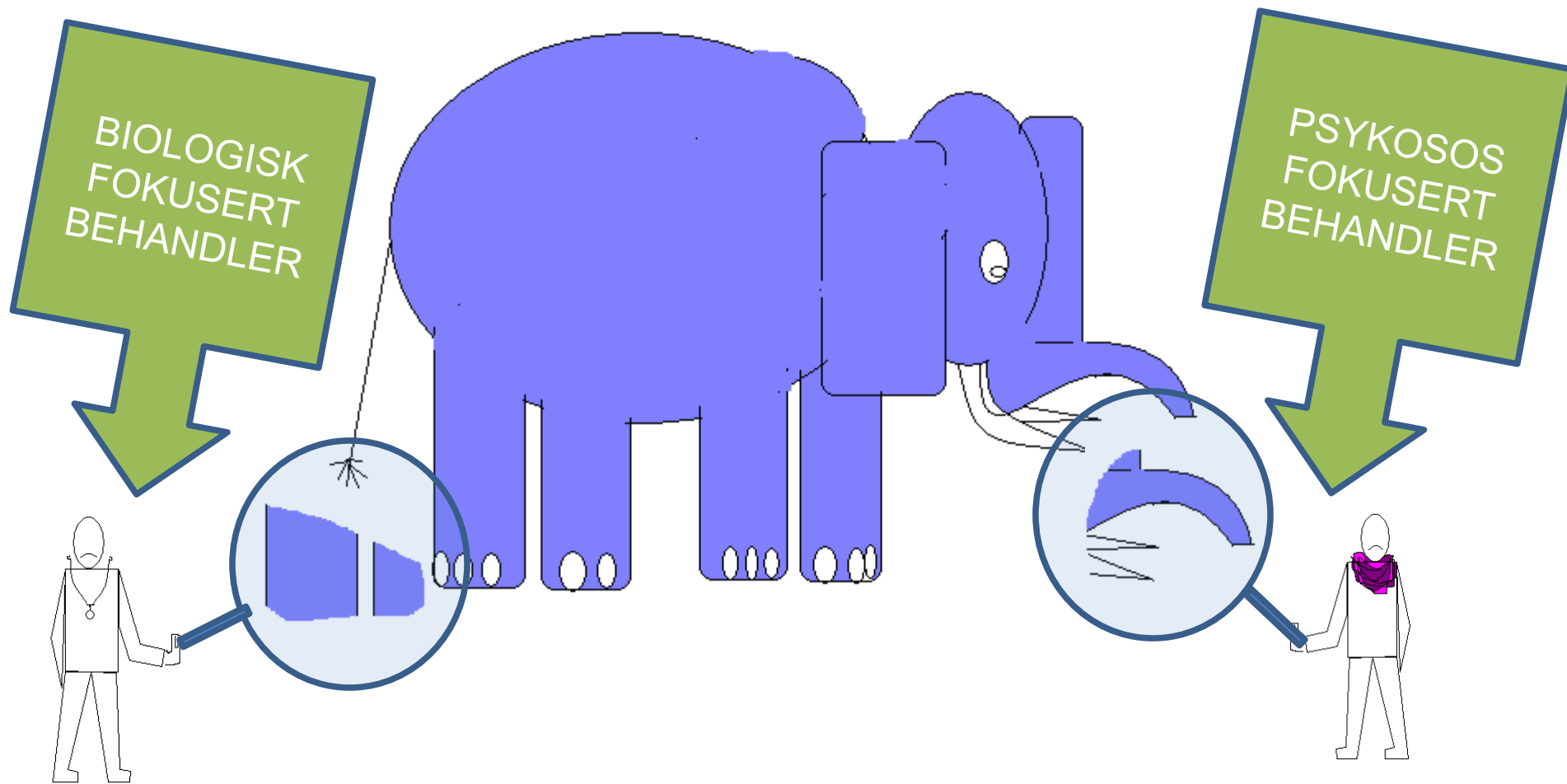
'Techne'

generell kunnskap om pasient*grupper*

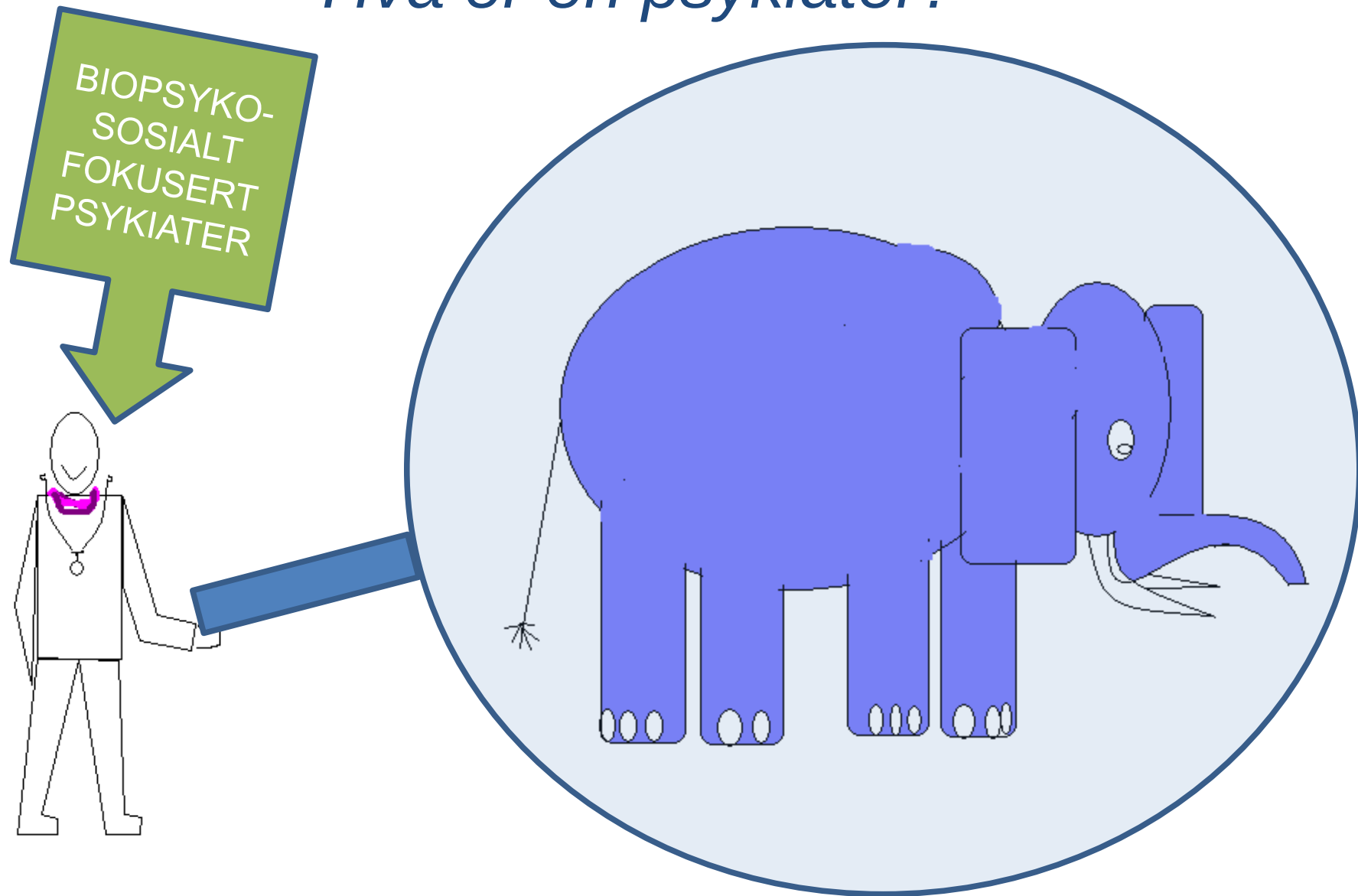
'Phronesis'

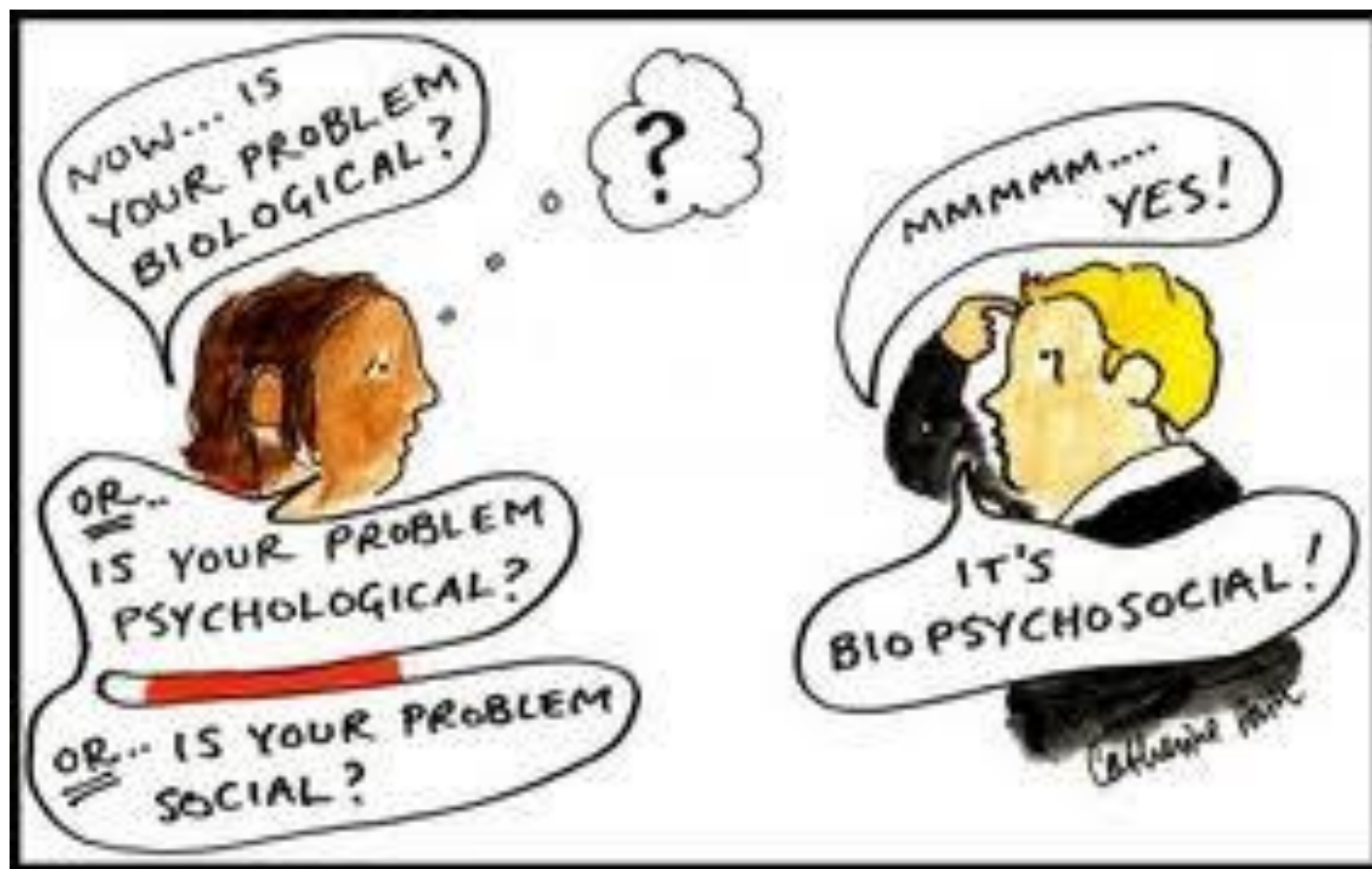
kontekstuell forståelse av enkeltpasienter

Hva er en psykiater?



Hva er en psykiater?





The Research Domain Criteria (RDoC)

- Forsøk på en ny klassifikasjon av psykopatologi
- Observerbar adferd og nevrobiologiske mål
- Ønsker å definere basale dimensjoner av fungering på tvers av flere analyseområder uten å ta hensyn til de tradisjonelle diagnostiske avgrensningene



Transforming the understanding
and treatment of mental illnesses.



HEALTH & EDUCATION

OUTREACH

RESEARCH PRIORITIES

FUNDING

LABS AT NIMH

NEWS

ABOUT US

Research Areas

Policies and Procedures

Research Resources

Research Domain Criteria (RDoC)

Scientific Meetings

[Home](#) > [Research Priorities](#)

Research Domain Criteria (RDoC)

RDoC is a research framework for new ways of studying mental disorders. It integrates many levels of information (from genomics to self-report) to better understand basic dimensions of functioning underlying the full range of human behavior from normal to abnormal.



What's New with RDoC?

- ▶ [Psychophysiology: Special Issue Features RDoC Initiative](#)
- ▶ [Watch the latest webinar: Facts and Myths About RDoC](#) 
- ▶ [Biomarkers Outperform Symptoms in Parsing Psychosis Subgroups](#)
- ▶ [RDoC Joins the Twitterverse](#)

Join the RDoC Discussion

- ▶ [RDoC Discussion Forum](#)  - now open!

Science News



[Facebook Q&A on
Electroconvulsive
Therapy](#)



[Predicting Bipolar
Disorder in At-Risk Youth](#)



[Research via
Smartphone](#)

[+ MORE](#)

Learn More About...

- ▶ [Highlighted Research Initiatives](#)



Research Domain Criteria (RDoC)

Psykiatriveka i Trondheim

11.3.2016



Bruce Cuthbert, PhD

Acting Director, National Institute of Mental Health (USA)

Leader of the RDoC program since 2009